

VILNIAUS R. EITMINIŠKIŲ PAGRINDINĖS MOKYKLOS MOKINIŲ PASIEKIMŲ IR PAŽANGOS VERTINIMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vilniaus r. Eitminiškių pagrindinės mokyklos (toliau - Mokykla) mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) parengtas, vadovaujantis Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2023 m. balandžio 20 d. įsakymu Nr. V-50, Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2023 m. liepos 19 d. įsakymu Nr. ISAK-982 „Dėl švietimo, mokslo ir sporto ministro 2005 m. balandžio 5 d. įsak. Nr. ISAK-556 „Dėl nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo, Mokinių, kurie mokosi pagal bendrojo ugdymo programas, mokymosi pasiekimų vertinimo rezultatų panaudojimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2023 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu Nr. V-1125 ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimą.

2. Apraše aptariami mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tikslai ir būdai ugdymo procese ir baigus programą, vertinimo planavimas, vertinimo lygmenys ir principai, mokinių įgytų kompetencijų vertinimas įvertinimų fiksavimas, vertinimo informacijos analizė, tėvų (globėjų, rūpintojų) informavimas.

3. Mokinio įgytų kompetencijų vertinimas yra integrali ugdymo proceso dalis. Vertinimas suprantamas kaip mokytojo ir mokinio tarpusavio sąveika, kurios metu kaupiama informacija apie mokinio mokymąsi, pažangą ir įvairias būdais teikiamas grįžtamasis ryšys mokiniui apie jo pasiekimus, pateikiamos rekomendacijas dėl tolesnio mokymosi.

4. Pasiekimų vertinimo procesas grindžiamas vertybiniais orientyrais, leidžiančiais atskleisti mokinių visapusiškus gebėjimus tinkamiausiu būdu ir sudaryti galimybes juos plėtoti.

5. Apraše vartojamos šios sąvokos:

Mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimas – kriterijais grįstas ugdymosi ir mokymosi stebėjimas ir grįžtamasis ryšys, informacijos apie mokymosi procesus ir rezultatus rinkimas ir kaupimas, interpretavimas ir naudojimas mokymo ir mokymosi kokybei užtikrinti.

Įsivertinimas (refleksija) –paties mokinio ugdymo proceso, pasiekimų ir pažangos stebėjimas, vertinimas ir nusimatymas tolesnių mokymosi žingsnių.

Kompetencija – tam tikros srities žinių, gebėjimų ir nuostatų visuma, įrodytas gebėjimas atlikti užduotis, veiksmus pagal sutartus reikalavimus.

Vertinimo kriterijai –pagal pradinio, pagrindinio ugdymo bendrosiose programose pateiktus apibendrintus kokybinius mokinių žinių, supratimo ir gebėjimų vertinimo aprašus numatyti mokinių pasiekimų vertinimo lygiai (patenkinamas, pagrindinis, aukštesnysis).

Kontrolinis darbas – ne mažiau kaip 30 minučių trukmės savarankiškas, projektinis, kūrybinis, laboratorinis ar kitoks raštu (ar elektroniniu būdu) atliekamas ir įvertinamas darbas, skirtas mokinio pasiekimams ir pažangai patikrinti baigus dalyko programos dalį.

Apklausa raštu – greita 15–20 minučių apklausa ne daugiau kaip iš dviejų pamokų medžiagos. Užduotys konkrečios, trumpos, aiškos.

Apklausa žodžiu – tai monologinis ar dialoginis kalbėjimas, skirtas patikrinti žinias ir gebėjimą taisyklingai, argumentuotai reikšti mintis gimtąja, valstybinė ar užsienio kalba.

Savarankiškas darbas gali trukti 10–20 minučių. Jo tikslas sužinoti, kaip mokinys suprato temos dalį, kaip geba pritaikyti įgytas žinias individualiai atlikdamas praktines užduotis.

Savivaldus mokymasis – mokymasis, per kurį asmuo savo iniciatyva išsiaiškina mokymosi poreikius, keliasi tikslus, planuoja mokymąsi, susikuria ar pasirenka mokymosi aplinką bei priemones, sau tinkamas mokymosi strategijas, įsivertina pasiekimus ir pažangą.

Patenkinamas įvertinimas – 4–10 balų įvertinimas, įrašai „įskaityta“, „atleista“.

Nepatenkinamas įvertinimas – 2–3 balų įvertinimas, įrašai „neįskaityta“, „labai blogai“.

Įskaityta – mokėjimo įvertinimas įrašu, rašomas, jeigu mokinys pasiekė dalyko programoje numatytą žinių supratimo, gebėjimų patenkinamą lygį.

Neįskaityta – įvertinimas rašomas, jeigu mokinys neatsiskaitė, nepademonstravo pasiekimų. Atleista – įrašas rašomas, jeigu mokinys yra atleistas pagal gydytojo rekomendaciją – pažymą ir mokyklos direktoriaus įsakymą.

6. Vertinimo būdai (klasifikuojama pagal vertinimo bei įvertinimo pobūdį):

6.1. **formalusis vertinimas** – vertinimas, kai skiriamos tam tikro formato užduotys, numatomas joms atlikti reikalingas laikas, užduotys įvertinamos formaliais kriterijais, įvertinimas fiksuojamas;

6.2. **neformalusis vertinimas** – vertinimas, kuris vyksta nuolat stebint, susidarant nuomonę, kalbant, diskutuojant. Vertinimas nefiksuojamas ar fiksuojamas mokytojo pasirinkta forma (ženklais, simboliais, individualiomis pastabomis, „+“, „-“, „ženklu. ir kt.);

6.3. **kaupiamasis vertinimas (sudėtinis pažymys)** – tai informacijos apie mokinio mokymosi pažangą ir pasiekimus kaupimas, sudėtinis įvairių mokinio veiklų, pasiekimų, pastangų suminis balas, kurio kriterijus pritaiko mokyklos mokytojai, vertinant mokinių pasiekimus pažymiu.

6.4. **Išorinis apibendrinamasis vertinimas** apima nacionalinius mokinių pasiekimų patikrinimus (toliau – NMPP), pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimą (toliau – PUPP). NMPP, PUPP organizuojami švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka.

II. VERTINIMO TIKSLAI, UŽDAVINIAI IR BŪDAI

7. Išskiriami trys pagrindiniai mokinių mokymosi pasiekimų vertinimo tikslai:

7.1. padėti mokytis. Vertinimas ugdymo procese skirtas kaupti informacijai apie mokinių pasiekimus. Sukaupta informacija padeda suprasti, kaip formuojasi prasminiai ryšiai tarp mokinio turimos ir naujai įgytos patirties, apmąstyti mokymosi eigą, sėkmių ir nesėkmių priežastis. Šios informacijos pagrindu mokytojo teikiamas grįžtamasis ryšys padeda mokiniui kryptingai mokytis bei įveikti nesėkmes. Šis tikslas įgyvendinamas kasdienio ugdymo praktikoje, taikant įvairias vertinimo bei įsivertinimo strategijas bei metodus;

7.2. pripažinti ir sertifikuoti rezultatus. Šiuo tikslu siekiama nustatyti mokinių mokymosi pasiekimų lygį pasibaigus tam tikram mokymosi laikotarpiui (trumpesnės trukmės mokymosi etapui, pusmečiui, baigus programos dalį arba visą programą). Šiam tikslui pasiekti kaupiama informacija apie mokinio pasiekimus konkrečiu laikotarpiu;

7.3. valdyti ugdymo proceso kokybę. Šis tikslas orientuotas į mokyklos veiklos tobulinimą ir yra būtinas mokyklos lygmens sprendimams priimti.

8. Vertinimo uždaviniai:

8.1. Nustatyti mokinių pasiekimų lygį bei pažangą, išsiaiškinti kiekvieno mokinio stiprybes, ugdymosi poreikius ir kartu su mokiniu bei jo tėvais (globėjais, rūpintojais) priimti sprendimus dėl tolesnio mokymosi žingsnių, mokiniui būtinos pagalbos.

8.2. padėti mokytojui išvelgti mokinio mokymosi galimybes, nustatyti problemas ir spragas, diferencijuoti ir individualizuoti darbą, parinkti ugdymo turinį ir metodus;

8.3. suteikti tėvams (globėjams, rūpintojams) informaciją apie vaiko mokymąsi, stiprinti ryšius tarp vaiko, tėvų (globėjų, rūpintojų) ir mokyklos.

9. Vertinimo būdai:

9.1. formuojamasis vertinimas užtikrina svarbiausio mokinių pasiekimų vertinimo tikslo – padėti mokytis – įgyvendinimą. Pažymiai vertinant formuojamuoju būdu nerašomi.

Formuojamasis vertinimas apima:

9.1.1. esamos mokymosi situacijos diagnozavimą, siekiant tikslingai pasirinkti tinkamą mokymo strategiją, mokymosi turinį, mokinių veiklą ir kt.;

9.1.2. sąlygų mokiniams mokytis ir pademonstruoti, ką jie išmoko, sudarymą, leidžiančių kiekvienam mokiniui atskleisti savo potencialą;

9.1.3. tolimesnį mokymąsi stimuliuojančio grįžtamojo ryšio teikimą. Grįžtamasis ryšys turi būti konkretus ir orientuotis į mokinio atliekamą užduotį, jis turi teikti kokybinę informaciją, galinčią padėti mokiniui geriau atlikti jo darbą;

9.1.4. sąlygų mokiniams mokytis su bendraklasiais ir iš bendraklasių užtikrinimą;

9.1.5. mokinių skatinimą permąstyti savo mokymosi patirtį ir įsivertinti pasiektą rezultatą.

9.2. apibendrinamasis vertinimas siejamas su mokymosi pasiekimų pripažinimu, juo siekiama nustatyti atliktos užduoties ir veiklos kokybę tam tikro standarto atžvilgiu. Apibendrinamasis vertinimas visuomet atliekamas pasibaigus tam tikram mokymosi etapui. Instituciniu lygmeniu išskiriamas mokyklos vidinis ir išorinis apibendrinamasis vertinimas;

9.2.1. mokyklos vidinis apibendrinamasis vertinimas skirstomas į trumpesnio periodo apibendrinamąjį vertinimą, kai mokiniai atsiskaito už sutartos apimties mokymosi laikotarpį, ir ilgesnio periodo apibendrinamąjį vertinimą, kai mokytojas apibendrina ilgesnio periodo rezultatus ir įvertina mokinio darbą per trimestrus arba mokslo metus. Apibendrinamajam vertinimui naudojami pažymiai, pasiekimų lygiai arba kiti simboliai. Tinkamai įgyvendinamas apibendrinamasis vertinimas:

9.2.1.1. yra prasmingas – visos suinteresuotos pusės, įskaitant mokinius ir jų tėvus (globėjus, rūpintojus), turi aiškiai suprasti, kokia mokymosi rezultatų prasmė, ką reiškia gauti mokymosi rezultatai, ką reikėtų daryti toliau;

9.2.1.2. atitinka švietimo, mokslo ir sporto ministro tvirtinamose bendrosiose programose suformuluotus tikslus, apibrėžiančius, ką mokiniai turi mokėti, suprasti ir gebėti atlikti naudodami įgytas žinias;

9.2.1.3. remiasi kriterijais ir pasiekimų lygių aprašais. Siekdami mokinių mokymosi rezultatų palyginamumo, mokytojai vienodai interpretuoja pasiekimų lygių reikalavimus;

9.2.1.4. sudaroma galimybė išmokti. Mokiniais prieš atsiskaitymą, vertinamą pažymiu, sudarytos sąlygos išmokti tai, kas bus vertinama, ir gauti grįžtamąjį ryšį apie tai, kaip jiems sekasi;

9.2.1.5. tikrinama mokinių mokymosi pažanga kelis kartus ir skirtingais vertinimo įrankiais; sprendimas apie mokinių gebėjimus grindžiamas daugiau nei vienu vertinimo būdu;

9.2.1.6. vadovaujasi aiškia vertinimo skale. Ji suprantama visoms suinteresuotoms pusėms;

9.2.1.7. remiasi įrodymais. Pažymiai grįsti mokymosi įrodymais, sukauptais per numatytą laikotarpį;

9.2.1.8. vertinama už tai, ką mokinyas atliko, o ne už tai, ko neatliko;

9.2.2. išorinį apibendrinamąjį vertinimą organizuoja Nacionalinė švietimo agentūra, vykdanči NMPP, PUPP.

III. MOKINIŲ KOMPETENCIJŲ VERTINIMAS

10. Įgyvendinant bendrąsias programas, ugdomos šios kompetencijos: komunikavimo, kultūrinė, kūrybiškumo, pažinimo, pilietiškumo, skaitmeninė, socialinė, emocinė ir sveikos gyvensenos. Visos kompetencijos yra vienodai svarbios ir ugdomos įgyvendinant visas bendrąsias

programas. Kiekvienos kompetencijos ugdymo intensyvumas priklauso nuo konkrečios bendrosios programos. Bendrosiose programose kompetencijos apibrėžiamos, išskiriant jų esminius aspektus:

10.1. komunikavimo kompetencija – tai motyvacija ir gebėjimas kurti, perduoti ir suprasti žinias (faktus, požiūrius ar asmenines nuostatas), etiškai naudotis verbalinėmis ir neverbalinėmis komunikavimo priemonėmis ir technologijomis;

10.2. kultūrinė kompetencija – tai kultūrinė savimonė, grįsta žiniomis, aktyvia kultūrine raiška ir kultūriniu sąmoningumu;

10.3. kūrybiškumo kompetencija – tai sau ir kitiems reikšmingų kūrybinių idėjų, produktų, problemų sprendimų tyrinėjimas, generavimas, kūrimas, vertinimas, išlaikant darnų santykį su savimi ir aplinka;

10.4. pažinimo kompetencija – tai motyvacija ir gebėjimas pažinti save ir pasaulį, įgyjami suvokiant (perimant) žmonijos kultūrinę patirtį. Ši kompetencija apima dalyko žinias ir gebėjimus, kritinio mąstymo, problemų sprendimo, mokėjimo mokytis gebėjimus. Mokyklinis pažinimas reikalauja valios, pastangų ir atkaklumo;

10.5. pilietiškumo kompetencija – tai pilietinis tapatumas ir pilietinė galia, grįsta vertybėmis, nuostatomis, žiniomis ir praktinio veikimo gebėjimais, įgalinančiais kartu su kitais atsakingai kurti demokratišką visuomenę, stiprinti Lietuvos valstybingumą;

10.6. skaitmeninė kompetencija – tai motyvacija ir gebėjimas naudotis skaitmeninėmis technologijomis užduotims atlikti, mokytis, problemoms spręsti, dirbti, bendrauti ir bendradarbiauti, valdyti informaciją, efektyviai, tinkamai, saugiai, kritiškai, savarankiškai ir etiškai kurti ir dalytis skaitmeniniu turiniu;

10.7. socialinė, emocinė ir sveikos gyvensenos kompetencija – tai asmens savimonė ir savitvarda, socialinis sąmoningumas, tarpusavio santykių kūrimo gebėjimai, atsakingas sprendimų priėmimas ir asmens rūpinimasis fizine ir psichine sveikata.

11. Vertindami mokinių įgytas kompetencijas, mokytojai vadovaujasi nuostata, kad:

11.1. ugdant mokinių kompetencijas dalyku, jos vertinamos kartu su dalykiniais pasiekimais;

11.2. mokinių kompetencijos, įgytos dalyvaujant socialinėse, pilietinėse, kultūrinėse ir kitose ugdomosiose veiklose, vertinamos mokyklos numatyta tvarka, pvz., kaupiant mokinio veiklą aplanką, fiksuojant mokinių pasiekimų informaciją dienyne ir pan.

12. Mokinio įgytoms kompetencijoms vertinti naudojami formuojamojo ir mokyklos vidinio apibendrinamojo vertinimo būdai. Formuojamasis mokinio įgytų kompetencijų vertinimas skatina individualią pažangą ir kompetencijų ugdymą, todėl jam ugdymo procese skiriama daugiausia laiko ir dėmesio. Sukaupta informacija ir kiti mokinių įgytų kompetencijų įrodymai numatyto etapo pabaigoje apibendrinami pažymiu, pasiekimų lygiu, žodiniu ar rašytiniu komentaru.

13. Mokinio įgytoms kompetencijoms vertinti svarbus veiksmingas grįžtamasis ryšys. Mokiniai teikiama informacija apie jo pasiekimus ir mokymosi kelią formaliojo bendrojo ugdymo (pamokų) metu ir dalyvaujant socialinėse, pilietinėse, kultūrinėse bei kitose mokyklos ugdomosiose veiklose. Grįžtamasis ryšys yra abipusis. Teikdami grįžtamąjį ryšį mokytojai palaiko mokinius, skatina būti atvirus, ieškoti, nebijoti klysti.

IV. VERTINIMO NUOSTATOS IR PRINCIPAI

14. Vertinimo nuostatos:

14.1. vertinimas grindžiamas mokinių amžiaus tarpsniais, psichologiniais ypatumais, individualiais mokinio poreikiais, atvirumu, nešališkumu, visų mokyklos bendruomenės narių bendravimu ir bendradarbiavimu.

14.2. vertinama tai, kas buvo numatyta pasiekti ugdymo procese: mokinių žinios, jų taikymas, supratimas, dalyko gebėjimai, įgūdžiai, pastangos, asmeninė pažanga, bendrieji gebėjimai.

15. Vertinimo principai:

- 15.1. tikslingumas (vertinimo metodai atitinka mokymosi turinį);
- 15.2. atvirumas ir skaidrumas (su mokiniais tariamasi dėl (į)vertinimo formų, laiko, aiškūs vertinimo kriterijai);
- 15.3. objektyvumas (siekiama kuo didesnio vertinimo patikimumo, remiamasi mokinių pasiekimų aprašais);
- 15.4. informatyvumas (vertinimo informacija aiški, išsami, savalaikė, nurodoma, ką mokins jau išmoko, kur spragos, kaip jas taisyti);
- 15.5. humaniškumas – kiekvienas vaikas gerbiamas, psichologiškai saugus;
- 15.6. individualumas – fiksuojama individuali kiekvieno vaiko pažanga.
- 16. Mokinių pažanga skatinama asmeninio tobulėjimo, o ne būti geresniam už kitą siekiu. Mokyklos vertinimo kultūra nėra orientuota į mokinių konkurencijos tarpusavyje skatinimą, todėl vengiama mokinių lyginimo tarpusavyje.
- 17. Mokytojas, planuodamas, organizuodamas ir įgyvendindamas mokinių mokymosi pasiekimų vertinimą:
 - 17.1. vadovaujasi Pedagogų etikos kodeksu, patvirtintu 2018 m. birželio 11 d. švietimo ir mokslo ministro įsakymu Nr. V-561 „Dėl Pedagogų etikos kodekso patvirtinimo“;
 - 17.2. ugdymo procese taiko adekvačius mokinių mokymosi pasiekimų stebėsenos ir vertinimo metodus;
 - 17.3. kuria ir palaiko į mokymąsi orientuotą vertinimo kultūrą;
 - 17.4. kolegialiai sprendžia mokinių įgytų kompetencijų vertinimo klausimus;
 - 17.5. nuolat reflektuoja savo mokymo, mokinių mokymosi pasiekimų ir įgytų kompetencijų vertinimo praktikas, jų pridėtinę vertę kiekvieno mokinio mokymuisi;
 - 17.6. tobulina instrumentus, padedančius įvertinti mokinių mokymosi pasiekimus ir įgytas kompetencijas;
 - 17.7. aptaria su mokiniais akademinio sąžiningumo klausimus ir galimas pasekmes nesilaikant sąžiningumo principo;
 - 17.8. principingai reaguoja į mokinių nesąžiningumo atvejus, tokius kaip plagijavimas, nusirašinėjimas, naudojimasis pašaline pagalba atsiskaitymų metu ir pan.;
 - 17.9. teikia informaciją ir išsamiai paaiškina tėvams (globėjams, rūpintojams) apie mokinių mokymosi pasiekimus ir problemas;
 - 17.10. vertinimo proceso metu gerbia mokinių privatumą ir išlaiko konfidencialumą;
 - 17.11. tinkamai tvarko mokinių mokymosi pasiekimų stebėsenos ir vertinimo duomenis.

V. VERTINIMO PLANAVIMAS

- 18. Vertinimas planuojamas kartu su ugdymo procesu:
 - 18.1. mokytojas, planuodamas vertinimą, atsižvelgia į mokinių mokymosi patirtį ir gebėjimus, sieja jį su mokymosi uždaviniais, vadovaujasi Bendrosiomis programomis ir išsilavinimo standartų reikalavimais, dalyko metodinės grupės aprobuota vertinimo metodika;
 - 18.2. vertinimas planuojamas mokslo metams ir nurodomas ilgalaikiuose teminiuose planuose;
 - 18.3. formuojamąjį vertinimą mokytojas planuoja pamokos metmenyse;
 - 18.4. vertinimas detalizuojamas pradedant nagrinėti skyrių, temą;
 - 18.5. dalykų mokytojai, planuodami integruotas pamokas, integruotus projektus, suderina ir numato bendrus vertinimo būdus, užduotis, kriterijus.
- 19. Atsižvelgiant į mokinių mokymosi pasiekimus, vertinimo užduotys, atsiskaitymo laikas gali būti koreguojami.

VI. VERTINIMO SKALĖ

20. Vertinimo* skalė pradinio ugdymo klasėse:

Lygis	Pasiekimų sritis	Pasiekimų aprašymas	
Slenkstinis	savarankiškumo	Mokytojo padedamas atlieka užduotis, atsakydamas į nukreipiamuosius klausimus, kai procesą moderuoja ir jame dalyvauja mokytojas.	
	sudėtingumo	Su pagalba atlieka užduotis vadovaudamasis parengtais konstruktais.	
	konteksto	Mokinys su pagalba susipažįsta su pakankamai siauru teminiu kontekstu ir jį aptaria.	
Patenkinamas	savarankiškumo	Naudodamasis netiesiogine pagalba – atlieka užduotį vadovaudamasis specialiai parengtais modeliais, pagal pateiktą pavyzdį ir pan.	
	sudėtingumo	Mokinys temos analizę pradeda nuo išorinių dalykų stebėjimo, konkretaus objekto, jo požymių apibrėžimo, atlieka užduotis vadovaudamasis parengtais konstruktais.	
	konteksto	Mokinys analizuoja pakankamai siaurą teminį kontekstą.	
Pagrindinis	savarankiškumo	Konsultuodamasis – įvardija pasitaikančias kliūtis ir jas įveikia, tikslingai klausdamas ar prašydamas konkretaus patarimo.	
	sudėtingumo	Mokinys temos analizėje naudoja savirefleksiją ir savimonės turinį, išreiškia jį įkomponuodamas į temos kontekstą bei kasdienybės įvykius, kritiškai vertina pagal pateiktą grafinį modelį.	
	konteksto	Mokinys plečia kontekstą ir kitas sritis, įtraukia savęs refleksiją šiame kontekste, naudoja kitas pažinimo sritis.	

Aukštesnysis	savarankiškumo	Savarankiškai – užduotis atlieka iki galo, susidūręs su kliūtimis, randa būdų jas įveikti.	
	sudėtingumo	Mokinys temos analizėje savirefleksiją ir jos išraišką perkelia į įvairius kontekstus, kritiškai vertina, išauga abstrakcijos lygmuo.	
	konteksto	Mokinys išplečia kontekstą į kitas sritis, išauga abstrakcijos lygmuo.	
Nepatenkinama			

* Vertinant mokinių pasiekimus orientuojamasi į pasiekimų lygius, apibrėžtus pradinio ugdymo bendrojoje programoje, patvirtintoje 2022 m.

21. Dešimtbalė vertinimo* skalė pagrindinio ugdymo klasėse:

Pasiekimų lygis	Pažymys	
Aukštesnysis	10	9
Pagrindinis	8	7
Patenkinamas	6	5
Slenkstinis	4	

* Vertinant mokinių pasiekimus orientuojamasi į pasiekimų lygius, apibrėžtus pradinio ugdymo bendrojoje programoje, patvirtintoje 2022 m.

VII. VERTINIMAS MOKANT

22. Mokytojai, pradėdami naują skyrių (temą), su mokiniais aptaria tikslus, uždavinius, darbo metodus, vertinimo kriterijus, formas.

23. Mokinių žinios, gebėjimai, įgūdžiai, pastangos, pažanga vertinama pagal BP reikalavimus, pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo ir pagrindinio ugdymo pasiekimų vertinimo instrukcijas, metodinėse grupėse aptartus ir suderintus dalyko vertinimo metodus, formas ir kriterijus.

24. Mokinio mokymosi pasiekimai trimestrų pabaigoje apibendrinami ir vertinimo rezultatas fiksuojamas įrašu „įskaityta“ ir (arba) balu, taikant 10 balų vertinimo sistemą:

24.1. patenkinamas įvertinimas – įrašai: „atleista“ („atl“), „padarė pažangą“ pp, „įskaityta“ („įsk“), 4–10 balų įvertinimas;

24.2. nepatenkinamas įvertinimas–įrašai: „nepadarė pažangos“ np, „neįskaityta“ („neįsk“), „neatestuota“ („neat“), 2–3 balų įvertinimas.

24.3. vertinant mokinių pasiekimus orientuojamasi į pasiekimų lygius;

24.3.1. pradinio, pagrindinio ugdymo bendrosiose programose išskirti 4 pasiekimų lygiai – slenkstinis, patenkinamas, pagrindinis ir aukštesnysis. Pradinio ugdymo programoje mokinių pažangai

ir pasiekimams fiksuoti ir vertinimo informacijai pateikti naudojami komentarai. Mokinių pasiekimai pažymiais nevertinami.

24.3.2. Pagrindinio ugdymo programose pasiekimų lygiai siejami su pažymiu: slenkstinis lygis – 4 balai, patenkinamas lygis – 5–6 balai, pagrindinis lygis – 7–8 balai, aukštesnysis lygis – 9–10 balų.

24.3.3. Mokiniai mokosi skirtingu tempu, skiriasi ir jų išmokimo kokybė. Pasiekimų lygiai yra gairės mokytojų, planuojant ugdymo procesą, numatant aukštesnius lūkesčius visiems mokiniams, ne tik tiems, kurių didelis mokymosi potencialas, taip pat teikiant veiksmingą pagalbą pagrindinio lygio nepasiekusiems mokiniams.

24.3.4. Vertinant mokinių pasiekimus, kaupiami mokinio pasiekimų įrodymai. Suplanuoto mokymosi etapo pabaigoje įrodymai apibendrinami parašant pažymį. Rinkdami mokinio pasiekimų įrodymus, mokytojai vadovaujasi mokykloje priimtais ir su mokiniams aptartais susitarimais. Vertinimas leidžia pastebėti, kuomet mokiniui reikalinga trumpalaikė ar tęstinė mokymosi pagalba.

25. Mokinių pasiekimai, įgyti mokantis dailės, fizinio ugdymo, technologijų, taikant 10 balų vertinimo sistemą.

26. Dorinio ugdymo, gyvenimo įgūdžių, pilietiškumo pagrindų, ekonomikos dalykų mokymosi pasiekimai vertinami įrašu „įskaityta“ arba „neįskaityta“.

27. Specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokinių pasiekimai fizinio ugdymo pamokose vertinami įrašu „įskaityta“ arba „neįskaityta“.

28. Įrašas „atleista“ įrašomas, jeigu mokinys yra atleistas pagal gydytojo rekomendaciją ir mokyklos vadovo įsakymą.

29. Mokinių mokymosi pasiekimų vertinimo sistemingumas.

Minimalus pažymių skaičius per pusmetį yra savaitinių valandų skaičius +2.

29.1. jei dalykui mokyti skirta 1 pamoka per savaitę, vertinama ne mažiau kaip 3pažymiais/įskaitomis;

29.2. jei dalykui mokyti skirtos 2 pamokos per savaitę, vertinama ne mažiau kaip 4 pažymiais/įskaitomis;

29.3. jei dalykui mokyti skirta 3–4 pamokos per savaitę, vertinama ne mažiau kaip 5-6 pažymiais;

29.4. jei dalykui mokyti skirta 5-6 pamokos per savaitę, vertinama ne mažiau kaip 7-8 pažymiais;

29.5. rugsėjo mėnesio pirmas dvi savaites naujai į mokyklą atvykusių mokinių žinios nevertinamos nepatenkinamais pažymiais. Taikomas neformalusis vertinimas.

Pradedančiam mokytis pagal pagrindinio ugdymo programą mokiniui 5 klasėje ir naujai atvykusiems mokiniams skiriamas 1 mėnesio adaptacinis laikotarpis: mokinių pasiekimai pirmąjį mėnesį netikrinami kontroliniais darbais ir nevertinami nepatenkinamais pažymiais. Norėdamas išsiaiškinti mokinių ugdymo(si) pasiekimus mokytojas taiko individualius mokinių pažinimo metodus.

30. Kontrolinių ir kitų atsiskaitomųjų darbų skelbimo tvarka ir vertinimas:

30.1. kontrolinių darbų tvarkaraštis elektroniniame dienyne sudaromas mėnesiui, suderinus su mokiniams ir kitais mokytojais. Dėl objektyvių priežasčių mokytojas turi teisę kontrolinio darbo laiką pakeisti, bet būtina vėl suderinti su mokiniams;

30.2 mokytojas apie kontrolinį darbą mokinius pakartotinai informuoja ne vėliau kaip prieš savaitę, supažindina su darbo struktūra, turiniu, tikslais, vertinimo kriterijais;

30.2.1. sudarant kontrolinio darbo užduotis laikomasi eiliškumo: nuo lengvesnių užduočių einama prie sunkesnių. Pagal užduočių sunkumą kontrolinės užduotys rengiamos stengiantis laikytis tokių proporcijų: 30 proc. lengvų užduočių, 40 proc. – vidutinio sunkumo ir 30 proc. sunkių užduočių;

30.2.2. užduotimis patikrinami įvairūs mokinių gebėjimai. Rengiant kontrolines užduotis rekomenduojama laikytis tokio žinių ir gebėjimų santykio: 50 proc. užduoties taškų turėtų būti skirta žinioms ir supratimui tikrinti, o kiti 50 proc. – problemų sprendimo gebėjimams tikrinti;

30.2.3. prie kiekvienos užduoties ar klausimo būtina nurodyti taškus. Visi rašto darbai vertinami pagal tų užduočių vertinimo normas taškais, o po to pagal skalę keičiami pažymiai;

30.3. kontrolinių darbų I ir II ir III trimestro paskutinę savaitę, paskutinę dieną prieš mokinių atostogas ir pirmąją dieną po mokinių atostogų ar šventinių dienų nerekomenduojama organizuoti;

30.4. per dieną organizuojamas tik vienas kontrolinis darbas;

30.5. ne netvarkingai, neįskaitomai parašyti darbai vertinami kaip neteisingi; ne tam skirtoje vietoje parašyti atsakymai visai nevertinami. Darbai gali būti nevertinami, juose radus necenzūrinių užrašų, piešinių, ženklų. Pirmą kartą nesilaikant šio reikalavimo įvertinimas mažinamas 1 (vienu) balu.

30.6. kontrolinio darbo užduotis mokinyss atlieka savarankiškai, nesikalba tarpusavyje, netrukdo kitiems, naudojami tik tomis priemonėmis, kurias nurodė mokytojas, jų neskolina. Pasakinejančių, besistengiančių gauti neleistinos pagalbos, besinaudojančių draudžiamomis priemonėmis, nevykdančių mokytojo nurodymų, mokinių darbai vertinami žemiausi nepatenkinamu įvertinimu. Mokytojas principingai reaguoja į mokinių nesąžiningumo atvejus, tokius kaip plagijavimas, nusirašinėjimas, naudojimas pašaline pagalba atsiskaitymų metu ir pan. Tokie darbai neperrašomi.

30.7. Kontroliniai darbų įvertinimai mokiniams paskelbiami:

30.7.1. per septynias darbo dienas;

30.7.2. kontrolinių darbų rezultatų analizė pristatoma ir aptariama su visais klasės mokiniais, pasidžiaugiama jų sėkmėmis, nesėkmės aptariamos individualiai ir numatomi būdai mokymosi spragoms šalinti. Mokinio pageidavimu mokytojas teikia konsultacijas.

30.8. Nepatenkinamai įvertintas kontrolinis darbas:

30.8.1. gali būti perrašomas individualiai susitarus su mokytoju, mokiniui rekomenduojama lankyti konsultacijas pasiekimų skirtumams likviduoti;

30.8.2. jei nepatenkinami įvertinami du ir daugiau kontrolinių darbų iš eilės, pasiekimų skirtumų likvidavimo būdus ir sprendimus priima dalyko mokytojas kartu su mokiniu, jo tėvais, klasės vadovu;

30.8.3. jei 50% ir daugiau klasės ar mobilios grupės mokinių kontrolinio darbo įvertinimai yra nepatenkinami:

31.8.3.1. įvertinimai į dienyą nerašomi;

31.8.3.2. mokytojas:

- tariasi su metodinės grupės nariais;
- koreguoja savo ilgalaikį pamokų planą;
- sutartu laiku konsultuoja mokinius;

30.8.3.3. jei pakartotinai parašius kontrolinį darbą rezultatai nepagerėjo ar pagerėjo nežymiai, mokytojo pamokas stebi, konsultuoja, teikia pasiūlymus mokyklos vadovas.

30.9. Atsiskaitymo už praleistus kontrolinius darbus tvarka:

30.9.1. mokinyss, praleidęs kontrolinį darbą, nors ir turintis gydytojo pažymą ar kitą pateisinantį dokumentą, privalo per 2 savaites atsiskaityti už praleistą kontrolinį darbą;

30.9.2. įvertinimas už atsiskaitytą darbą rašomas į artimiausią pamoką, o pastaboje paaiškinama, už ką parašytas įvertinimas; neatsiskaičius per 2 savaites rašomas žemiausias nepatenkinamas įvertinimas.

30.9.3. jei mokinyss praleido kontrolinį darbą be pateisinamos priežasties („pabėgo“), rašomas žemiausias nepatenkinamas įvertinimas. Atsiskaitymo už praleistus kontrolinius darbus tvarka jam netaikoma;

30.9.4. jei mokinyss ilgai sirgo (ne trumpiau kaip mėnesį) ir turi gydytojo atleidimą, atsiskaityti už tą fizinio ugdymo programos dalį nereikia.

30.10. Savarankiškų darbų, apklausų raštu/žodžiu organizavimas:

30.10.1. apie savarankišką darbą ar apklausą raštu/žodžiu nebūtina informuoti iš anksto;

30.10.2. vykdoma ne daugiau kaip iš dviejų pamokų medžiagos;

30.10.3. užduotys konkrečios, trumpos, aiškos;
30.10.4. mokiniai, nedalyvavę apklausoje, atsiskaityti neprivalo;
30.10.5. darbų patikrinimas gali vykti pasirinktinai: tikrinami visų mokinių ar tik dalies mokinių darbai;

30.10.6. darbai grąžinami kitą pamoką;
30.10.7. rekomenduojamas kaupiamasis vertinimas.

31. Užduočių, skiriamų atlikti namuose, vertinimo tvarka:

31.1. Užduotys, skiriamos atlikti namuose, gali būti trumpalaikės (jas mokiniai turi atlikti iki kitos pamokos) ir ilgalaikės. Dėl jų atlikimo termino mokytojas ir mokiniai tarpusavyje susitaria. Mokytojas su mokiniiais susitaria dėl užduočių, skiriamų atlikti namuose, apimties, užduočių pobūdžio, vertinimo bei fiksavimo. Toje pačioje klasėje dirbantys mokytojai tarpusavyje derina užduočių skyrimą, kad laikas, skirtas užduotims, atlikti namuose, nevirsytų:

31.1.1. 3-4 klasių mokiniams užduočių, skirtų atlikti namuose, trukmė iki 1 val.;

31.1.2. 5-6 klasių mokiniams užduočių, skirtų atlikti namuose, darbų trukmė iki 1,5 val.;

31.1.3. 7-8 klasių mokiniams užduočių, skirtų atlikti namuose, trukmė iki 2 val.;

31.1.4. 9-10 klasių mokiniams užduočių, skirtų atlikti namuose, trukmė iki 2,5 val.

31.2. Mokytojas, taikydamas aktyviuosius mokymo metodus ir racionaliai panaudodamas pamokos laiką, skiria diferencijuotus užduotis, atlikti namuose, įtvirtinančias pamokoje įgytas žinias, gebėjimus, ugdančias mokinių kūrybiškumą ir kritinį mąstymą. Mokymosi sunkumų turintiems mokiniams skiriamos užduotys, įtvirtinančios pamokoje gautas žinias, šalinančios mokymosi spragas bei stiprinančios mokymosi motyvaciją. Užduotis, atliktas namuose, mokytojas tikrina reguliariai ir sistemingai.

31.3. Ugdymo(si) procese mokiniai nuolat skatinami įsivertinant savo pažangą, pasiekimus, mokymosi rezultatus:

31.3.1. Įsivertinimo paskirtis – siekti, kad mokiniai, supratę savo stipriąsias ir silpnąsias puses, galėtų pagrįstai išsikelti tolesnius mokymosi tikslus bei numatyti jų siekimo strategijas.

31.3.2. Kiekvienoje pamokoje taikomi įvairūs įsivertinimo būdai. Grįžtamasis ryšys gaunamas raštu, žodžiu. Mokinių įsivertinimas siejamas su išmokimu, apibendrinant, kiek pamokoje mokins išmoko.

31.4. Būtina individualiai su mokiniu aptarti, kas jam pasisekė, ką reikėtų dar pakartoti ar išmokyti, kartu priimti sprendimus dėl mokymo(si) pagalbos teikimo, mokymosi pasiekimų gerinimo.

VIII. VERTINIMAS BAIGUS PROGRAMĄ AR JOS DALĮ

32. Mokymosi rezultatams apibendrinti taikomas apibendrinamasis vertinimas (pažymys arba įskaita).

33. Mokiniui, atleistam pagal gydytojo rekomendaciją (trimestruose arba visus mokslo metus) nuo kūno kultūros ar kito dalyko pamokų, trimestrų ar metinių pažymių stulpelyje rašoma „at“.

34. Trimestrų ir metiniai įvertinimai pasiekimų apskaitos dokumentuose fiksuojami pažymiais arba rašoma „įskaityta“, „neįskaityta“.

35. Vedamas aritmetinis pažymių vidurkis (dešimtųjų po kablelio dalių tikslumu ir apvalinamas taikant matematinę apvalinimo taisyklę).

36. Jei pvz. III trimestro įvertinimas žymiai skiriasi (dviem balais ir daugiau) nuo pirmo ir antro trimestro įvertinimo, metinis įvertinimas vedamas kaip aritmetinis vidurkis iš I, II ir III trimestro.

37. 51. Mokins atlieka privalomą socialinę – pilietinę veiklą pagal ugdymo plane numatytą valandų skaičių. Klasių vadovai metinį vertinimą fiksuoja įskaityta arba neįskaityta.

IX. VERTINIMO DALYVIAI IR JŲ VAIDMUO

46. Mokiniai:

46.1. kartu su mokytoju aptaria numatomus mokymosi pasiekimus, užduotis bei vertinimo kriterijus;

46.2. nagrinėja vertinimo informaciją;

46.3. mokytojo padedami, mokosi vertinti ir įsivertinti savo pasiekimus bei pažangą. Atsižvelgdami į savo mokymosi sėkmę, planuoja tolesnį mokymąsi, kelia sau ateities tikslus.

47. Mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai):

47.1. gauna aiškia, laiku ir reguliariai pateikiamą informaciją apie vaiko mokymąsi, pažangą bei pasiekimus, mokymosi spragas ir reikiamą pagalbą (pagal Tėvų informavimo tvarką);

47.2. jiems teikiama informacija apie vertinimo kriterijus, procedūras ir tvarką, išsilavinimo standartų bei egzaminų programų paskirtį.

48. Mokytojai:

48.1. pagal pasirinktą būdą planuoja ir atlieka mokinių pažangos bei pasiekimų vertinimą ugdymo procese;

48.2. apibendrina ir įvertina mokinio pasiekimus;

48.3. mokykloje nustatyta tvarka fiksuoja vertinimo informaciją;

48.4. informuoja mokinius, jų tėvus, kitus mokytojus, mokyklos vadovus apie mokinių mokymąsi, pasiekimus ir spragas;

48.5. remdamiesi vertinimo informacija, analizuoja ir koreguoja mokinių mokymą ir mokymąsi;

48.6. rūpinasi, kad mokiniams, turintiems mokymosi sunkumų, būtų laiku suteikiama reikiama pagalba;

48.7. derina tarp savęs mokinių pažangos bei pasiekimų vertinimo metodikas.

49. Mokykla:

49.1. nustato bendrą mokinių pažangos bei pasiekimų vertinimo, informacijos rinkimo, fiksavimo bei panaudojimo tvarką;

49.2. užtikrina vertinimo metodikų dermę pereinant iš klasės į klasę, iš vienos ugdymo pakopos į kitą, tarp paralelių klasių, atskirų dalykų. Koordinuoja kontrolinių užduočių apimtį ir dažnumą;

49.3. reguliariai organizuoja mokinių pasiekimų aptarimus su tėvais (du - tris kartus per metus), teikia pagalbą mokymosi problemų turintiems mokiniams;

49.4. vertina mokyklos ir mokytojo darbo kokybę, remdamasi mokinių pasiekimais.

X. SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

52. Šis Aprašas skelbiamas mokyklos interneto svetainėje.

53. Šio Aprašo vykdymo kontrolę atlieka mokyklos direktoriaus pavaduotojas ugdymui.

54. Mokyklos mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo aprašas gali būti koreguojamas atsižvelgiant į naujus dokumentus, reglamentuojančius ugdymą, mokinių pasiekimų vertinimą, jų įteisinimą, vertinimo rezultatų panaudojimą.